

**ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»
Медико-соціономічний факультет
Кафедра охорони здоров'я**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»

Л.П. Матвієнко

2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ
Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 229 Громадське здоров'я**

Миколаїв – 2019

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри охорони здоров'я № 1 від «28» серпня 2019 р.

Укладач: Болотникова Тетяна Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри охорони здоров'я ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»

ЗМІСТ

1. ПАСПОРТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	
1.1. Область застосування програми.....	
1.2. Об'єкти, мета і завдання переддипломної практики.....	
1.3. Вимоги до результатів освоєння переддипломної практики.....	
1.4. Кількість годин на освоєння програми переддипломної практики.....	
2. РЕЗУЛЬТАТИ ОСВОЄННЯ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	
3. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	
4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА ОФОРМДЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	
4.1. Етапи переддипломної практики.....	
4.2. Кадрове забезпечення навчального процесу переддипломної практики.....	
4.3. Оформлення документів з організації та проходження практики.....	
4.4. Методичні рекомендації щодо оформлення і захисту звіту переддипломної практики.....	
5. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОСВОЄННЯ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....	
5.1. Контроль переддипломної практики.....	
5.2. Критерії оцінювання та їх зміст.....	
5.3. Шкала оцінювання.....	

1. ПАСПОРТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1.1. Область застосування програми

Робоча програма переддипломної практики (ПП) є частиною основної професійної освітньої програми за спеціальністю 229 Громадське здоров'я яка розробляється відповідно до вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (затвердж. Наказом МОН України за №93 від 08.04.1993 р.) та методичних рекомендацій ПВНЗ «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика».

Переддипломна практика за напрямом підготовки 229 Громадське здоров'я є важливою ланкою професійної підготовки фахівців громадського здоров'я. Переддипломна практика завершує процес навчання студента й сприяє професійній адаптації в лікувально-профілактичних установах з відривом від навчальних занять. Змістом даного виду практики є оволодіння практикантами сучасними засобами, методами і формами проведення оздоровчої роботи, а також науково-дослідницької роботи в галузі їх майбутньої професії.

1.2. Об'єкти, мета і завдання переддипломної практики

Об'єктами практики є: лікарні, науково-практичні центри, організації громадського здоров'я, центри реабілітації, лікарсько-фізкультурні диспансери, поліклініки.

Мета переддипломної практики полягає у формуванні професійно необхідних якостей спеціаліста із громадського здоров'я шляхом творчого використання знань, умінь і навичок, отриманих в університеті й у процесі самостійної роботи під час проведення заходів, спрямованих на оздоровлення населення.

У взаємозв'язку з іншими дисциплінами переддипломна практика сприяє апробації теоретико-методичних знань у реальній практичній діяльності та формуванню професійних знань в організації і проведенні науково-дослідницької роботи.

Завдання переддипломної практики:

- набуття студентами досвіду роботи як спеціаліста із громадського здоров'я;
- вдосконалення вмінь та навичок організації та проведення навчально-реабілітаційних заходів;
- підвищення рівня вмінь та навичок планування фізкультурно-оздоровчої роботи та складання програм оздоровлення населення;
- вдосконалювати досвід та знання традиційних і нових форм реабілітаційної роботи;
- вивчити сучасні засоби, методи і форми організації і проведення науково-дослідницької роботи у галузі громадського здоров'я;

- реалізація принципів теоретичної обґрунтованості, комплексного підходу до змісту, організації, безперервності, систематичності й послідовності використання засобів громадського здоров'я для різних нозологічних форм;
- формування вмінь і навичок здійснювати контроль за функціональним станом організму дітей і дорослих у процесі оздоровлення населення;
- формування у студентів любові до професії й потреби в постійній самоосвіті.

1.3. Вимоги до результатів освоєння переддипломної практики

У результаті проходження переддипломної практики студенти повинні набути практичний досвід роботи, а саме знання, вміння та навички з обраної спеціальності, а також сформувані уявлення про особистість фахівця з обраної ними спеціальності.

Знання щодо структури оздоровчо-лікувальних та реабілітаційних установ; щодо задач, які стоять перед цими установами; щодо методів та засобів, а також організації роботи, змісту та умов праці магістра громадського здоров'я.

Вміння щодо здійснення роботи фахівця з громадського здоров'я, здійснення реабілітаційних заходів в межах своїх повноважень.

Аналізувати історії хвороби хворих та анамнестичні дані, визначати завдання профілактики для конкретного хворого та послідовність їх виконання, термін тривалості реабілітаційних заходів, вибір необхідних засобів, форм і методів реабілітації, оформлювати індивідуальну програму оздоровлення з урахуванням всіх її розділів.

Навички щодо роботи на будь-якій посаді фахівця з громадського здоров'я; щодо визначення оздоровчого потенціалу хворого, складання превентивних програм для хворих з різними нозологіями; здійснення диференційованого та індивідуального підходу при проведенні реабілітації, щодо використання сучасного інформаційного простору.

1.4. Кількість годин на освоєння програми переддипломної практики

Курс	Кількість тижнів	Кількість днів	Кількість годин/день	Всього годин
IV	4	20	6	120

2. РЕЗУЛЬТАТИ ОСВОЄННЯ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Результатом освоєння програми переддипломної практики є оволодіння студентами професійних і загальних компетенцій в рамках професійного модуля «Громадське здоров'я».

Компетентності загальні:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 - 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 - 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 - 4.Здатність спілкуватися іноземною мовою.
 - 5.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 - 6.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
 - 7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 - 8.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
 - 9.Здатність працювати в міжнародному контексті.
 - 10.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 - 11.Здатність розробляти та управляти проектами.
 - 12.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 - 13.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
 - 14.Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- Компетентності спеціальні:
- 1.Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
 - 2.Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
 - 3.Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
 - 4.Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.
 - 5.Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів.
 - 6.Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.
 - 7.Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
 - 8.Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.

9.Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.

10.Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.

11.Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я.

3. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Для формування особистості майбутнього фахівця необхідно забезпечити можливість виконання студентами всієї повноти функцій спеціаліста з фізичної терапії та ерготерапії. Діяльність студентів сполучається з виховною, організаційно-методичною, науково-дослідницькою й санітарно-освітньою роботою.

У процесі практики студенти вливаються в колектив лікувально-профілактичної установи, підпорядковуються його розпорядку й дотримуються трудової дисципліни. Студенти беруть участь у роботі семінарів з підвищення кваліфікації за умови їхнього проведення в установі. Також допомагають в оформленні відділень лікувально-профілактичних установ. Практика повинна сприяти формуванню любові й співчуття до хворих людей, професійній відповідальності й привчати студентів до дотримання правил етики й деонтології.

Планування роботи – необхідна умова самостійної діяльності студентів у період проходження практики. Вихідний документ – програма переддипломної практики.

Перший тиждень переддипломної практики за фахом присвячений ознайомленню студентів з установою, досвідом й особливостями роботи.

В наступні тижні здійснюється послідовне виконання завдань програми. В останній тиждень забезпечуються умови підготовки й проведення студентом контрольних реабілітаційних заходів, завершується аналіз матеріалів дослідження та оформлення звітної документації.

Зміст роботи переддипломної практики

1. Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.
2. Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
3. Організувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.
4. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні,

- навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.
5. Визначати та застосовувати доцільні заходи і методи попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз для здоров'я і безпеки населення.
 6. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я.
 7. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.
 8. Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.
 9. Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.
 10. Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.
 11. Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.
 12. Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я.
 13. Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу.
 14. Розширювати розуміння засад сфери громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня та реалізовувати заходи спрямовані на розвиток кадрового потенціалу.
 15. Здійснювати наставництво та сприяти безперервному професійному розвитку фахівців з громадського здоров'я.
 16. Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я.

17. Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення.
18. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
19. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
20. Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА ОФОРМДЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

4.1. Етапи переддипломної практики

Переддипломна практика з фізичної терапії та ерготерапії проходить декілька етапів.

Таблиця 3. Етапи переддипломної практики

Етапи практики	Характеристика
Перший етап – Настановча конференція	<p>Перед початком переддипломної практики студент-практикант проходить настановчу конференцію, яка включає в себе ознайомлення з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - метою практики - основними завданнями практики - вимогами до практикантів - порядком оформлення звітної документації - тощо <p>Настановчу конференцію проводить керівник навчального відділу, завідувач кафедри, керівник практики від ВНЗ.</p>
Другий етап – Переддипломна практика:	
Перший тиждень	Упродовж першого тижня студент-практикант знайомиться з базою практики та персоналом бази практики, вивчає документацію, плани реабілітаційних програм, медичні картки хворих, проходить ознайомлення з медичними, діагностичними та реабілітаційними кабінетами та обладнанням, складає індивідуальний план практики.
Другий тиждень	Упродовж другого тижня студент-практикант виконує роботу фахівця з фізичної терапії та ерготерапії у кабінетах ЛФК, масажу, фізіопроцедур, кінезотерапії та інших.
Третій тиждень	Упродовж третього тижня студент-практикант виконує роботу фахівця з фізичної терапії та ерготерапії у кабінетах ЛФК, масажу, фізіопроцедур, кінезотерапії та інших.
Четвертий тиждень	Упродовж четвертого тижня студент-практикант закріплює знання, отримані на практиці, складає висновки та звітну документацію, збирає матеріал для державних іспитів.
Третій етап – Заключна конференція / диференційований залік	На заключній конференції студенти звітують про проведену роботу, висловлюють пропозиції щодо організації практики.

4.2. Кадрове забезпечення навчального процесу переддипломної практики

Керівництво переддипломною практикою здійснюють:

- методичні керівники - викладачі ВНЗ

- загальні керівники - заступники головних лікарів, головні медичні сестри реабілітаційних центрів
- безпосередні керівники - старші медичні сестри відділень, інструктори з ЛФК, масажисти та інші.

4.3. Оформлення документів з організації та проходження практики

1. *Направлення на практику* – отримується студентом особисто на настановній конференції і пред'являється керівнику підприємства – бази практики в перший день прибуття.

2. *Календарний (індивідуальний) графік* проходження практики;

3. *Відгук осіб, які перевіряли проходження практики* (заповнення керівником практики від інституту).

4. *Характеристика* – заповнюється керівником від бази практики і містить інформацію про практиканта, враховує відвідування бази практики, відношення практиканта до роботи, містить характеристику і оцінку діяльності практиканта. Характеристика завіряється печаткою закладу, де проходили практику студенти, підписами керівника від бази практики, адміністрацією закладу та керівником практики від інституту.

4. *Звіт про проходження практики* – оформлюється практикантом і подається керівнику практики від інституту на перевірку; після перевірки керівником і усуненням зауважень, звіт захищається на звітній конференції з практики.

4.4. Методичні рекомендації щодо оформлення і захисту звіту переддипломної практики

Звітна документація з практики складається з:

- звіту практики;
- характеристики на студента-практиканта, підготовлена керівником практики за місцем проходження;
- реабілітаційних програм для хворої людини за певною нозологією;
- результатів проведених проб та методик;
- виконаної індивідуальної, санітарно-освітньої та виховної роботи;
- фото звітність.

У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану роботу під час практики. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та ЗВО.

В кінці практики керівник від бази практики кожному студентові видає письмову характеристику про його роботу, ставлення до обов'язків, дисциплінованість тощо. В характеристиці обов'язково повинна бути зазначена рекомендація щодо зарахування роботи

практиканта. Характеристику підписує керівник практики від бази та керівник установи і завіряють печаткою.

Наступного дня після завершення практики студенти-практиканти здають керівникам практики від ЗВО звітну документацію у повному обсязі для їх попередньої оцінки. Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі відбувається залік, протягом двох тижнів з моменту проведення заліку організовується звітна конференція студентів, на якій студенти захищають матеріали практик.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують кафедру про фактичний термін початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, стан охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики, а також з інших питань організації і проведення практики.

До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

5. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОСВОЄННЯ ПРОГРАМИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

5.1. Контроль переддипломної практики

Поточний контроль проходження практики здійснюється керівником протягом усього часу проведення практики за такими напрямками:

- дотримання трудової дисципліни та трудового розпорядку;
- активність і самостійність у виконання завдань практики;
- робота з документацією;
- своєчасне виконання завдань;
- тощо.

Формою підсумкового контролю ступеня набуття практичних навичок під час проходження практики є *диференційований залік*.

5.2. Критерії оцінювання та їх зміст

Критеріями оцінки результатів практики є:

- ступінь виконання студентами завдань практики;
- якість знань з фізичної реабілітації, проявлених під час практики;
- рівень сформованості професійних та загальних компетенцій.

Оцінка «відмінно»:

- знання та вміння розробляти програму реабілітації за різними нозологіями;
- наявність звіту практики;
- відмінна оцінка в характеристиці керівника від бази практики;
- знання та розуміння всього програмного матеріалу практики в повному обсязі;
- індивідуальне завдання виконано в повному обсязі;
- здатність самостійно застосовувати методи фізичної реабілітації, обирати адекватні методики дослідження та діагностики показників фізичного та функціонального стану, а також вести записи;
- здатність узагальнювати результати дослідження та формулювати висновки.

Оцінка «добре»:

- знання та вміння розробляти програму реабілітації за різними нозологіями, але недостатньо повно;
- наявність звіту практики;
- оцінка «дуже добре» в характеристиці керівника від бази практики;
- індивідуальне завдання виконано частково;
- знання та розуміння всього програмного матеріалу практики в повному обсязі.
- здатність самостійно застосовувати методи фізичної реабілітації, обирати адекватні методики дослідження та діагностики показників фізичного та функціонального стану, а також вести записи;
- здатність узагальнювати результати дослідження та формулювати висновки, але в недостатньо повному обсязі

Оцінка «достатньо»:

- програми реабілітації за різними нозологіями мають помилки;
- звіт практики оформлено не чітко;
- характеристика студента від бази практики задовільна;
- індивідуальне завдання не виконано;
- знання та розуміння всього програмного матеріалу практики в частковому обсязі.
- здатність проводити дослідження окремих показників фізичного та функціонального стану;
- часткова здатність узагальнювати результати дослідження та формулювати висновки.

Оцінка «незадовільно»:

- програми реабілітації за нозологіями відсутні;

- грубе порушення трудової та виконавчої дисципліни;
- відсутність звіту практики;
- негативний відгук з бази практики;
- невиконання програми практики;
- нездатність проводити дослідження показників фізичного та функціонального стану.

Критерії до написання характеристики від бази практики за складанням залікових маніпуляцій:

«відмінно» – робоче місце самостійно оснащується з дотриманням всіх вимог до підготовки для виконання маніпуляцій; практичні дії виконуються послідовно, у відповідності з алгоритмом виконання маніпуляцій; дотримуються всі вимоги до безпеки пацієнта; витримується регламент часу у відповідності з алгоритмом дій; робоче місце вбирається відповідно до вимог санепідрезиму; всі дії обґрунтовуються.

«добре» – робоче місце не повністю самостійно оснащується для виконання практичних маніпуляцій; практичні дії виконуються послідовно, але невпевнено; дотримуються всі вимоги до безпеки пацієнта; порушується регламент часу, встановлений алгоритмом дій; робоче місце вбирається відповідно до вимог санепідрезиму; всі дії обґрунтовуються завдяки уточнюючих питань наставника.

«задовільно» – робоче місце не повністю оснащується для виконання практичних маніпуляцій; порушена послідовність виконання; дії невпевнені, для обґрунтування дій необхідні допоміжні і додаткові запитання та коментарі наставника; дотримуються всі вимоги до безпеки пацієнта; робоче місце вбирається відповідно до вимог санепідрезиму.

«незадовільно» – труднощі з підготовкою робочого місця, неможливість самостійно виконати практичні маніпуляції; вчиняються дії, що порушують безпеку пацієнта; порушуються вимоги санепідрезиму, техніки безпеки при роботі з апаратурою та використовуваними матеріалами.

5.3. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
	A	відмінно	зараховано
	B	добре	
	C		
	D		
	E	задовільно	
	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Результати складання заліку з практики викладачі заносять в заліково-екзаменаційну відомість і проставляють в заліковій книжці.

Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри, де керівником практики подається письмовий звіт про результати практики.

Всі основні документи про практику (індивідуальний план-графік, звіт про роботу студента, матеріали, підготовлені студентом, характеристика на кожного студента) зберігаються на кафедрі.

Термін зберігання – період навчання студента.